

CZU: [657.3:005]:368(478)

UDC: [657.3:005]:368(478)

ROLUL INFORMAȚIEI CONTABILE ÎN PROCESUL DECIZIONAL AL SOCIETĂȚII DE ASIGURĂRI

Auditor licențiat, drd. Vladimir DOLGHI, USM
vdolghi.usm@gmail.com
ORCID: 0009-0008-8480-7720
DOI: <https://doi.org/10.53486/econ.2023.125.103>

Într-o economie modernă, industria de asigurări are funcții multidimensionale, interacționând cu multe aspecte ale activităților de business, dar și ale vieții cotidiene. Asigurarea este și un mecanism important de redistribuire a fondurilor în economie, oferind compensații pentru pierderile neplanificate ce constituie obiectul asigurării. Totodată, sectorul de asigurări contribuie la consolidarea și stabilizarea businessului altor entități și economiei în general. Problematika calității informației prezentate procesului decizional este studiată la diferite nivele și rămâne actuală, deoarece relevanța deciziilor manageriale este influențată, semnificativ, de informațiile furnizate de sistemul informațional al contabilității manageriale. Metodologia cercetării date prezintă: studiul materialelor publicate referitor la tema abordată, la nivel național și internațional; analiza cadrului normativ din domeniu; studiul proceselor de business specifice activității societății de asigurări; transpunerea experienței proprii în domeniul managerial și financiar.

Cuvinte-cheie: calitatea informațiilor, contabilitatea managerială, performanța economică a entității, societăți de asigurări, sistem informațional al contabilității.

JEL: G22, M21, M41.

Introducere

Domeniul asigurărilor este strâns legat de activitatea economică la nivel micro și macroeconomic, ceea ce îl face parte componentă a economiei generale. Importanța asigurării prin dimensiunea businessului practicat, locurilor de muncă oferite, activelor gestionate sau contribuția la PIB-ul național, poate fi evaluată doar parțial. De fapt, asigurările joacă un rol fundamental în funcționarea unei societăți moderne, deseori fiind o precondiție necesară pentru multe activități de business. Cu toate acestea, societățile de asigurări se confruntă cu un grad sporit de risc, care trebuie să fie gestionat. Pentru o gestionare corectă, este nevoie de informații veridice și actuale, care pot fi

ROLE OF ACCOUNTING INFORMATION IN THE DECISION-MAKING PROCESS OF THE INSURANCE COMPANY

Licensed auditor, PhD cand. Vladimir DOLGHI, MSU
vdolghi.usm@gmail.com
ORCID: 0009-0008-8480-7720
DOI: <https://doi.org/10.53486/econ.2023.125.103>

The insurance industry has multidimensional functions in a modern economy, interacting with many aspects of business activities and daily human life. Insurance is also an important mechanism for redistributing funds in economy, providing compensation for unplanned losses that are the subject of insurance. At the same time, generally speaking, the insurance sector contributes to strengthening and stabilizing the business of other entities in the general economy. The issue of the quality of information presented to the decision-making process is studied at various levels and remains topical, as the relevance of managerial decisions is significantly influenced by the information provided by the managerial accounting information system. The research methodology of the article includes the study of materials published on the subject at national and international level, the analysis of the regulatory framework in the field, the study of business processes specific to the activity of the insurance company and the application of own experience in the managerial and financial field.

Keywords: information quality, managerial accounting, entity economic performance, insurance companies, accounting information system.

JEL: G22, M21, M41.

Introduction

The field of insurance is closely linked to economic activity at micro and macro levels, which makes it a component part of the economy. The importance of insurance, in terms of the volume of the conducted business, jobs provided, assets under management or contribution to national GDP can only be partially measured. In fact, insurance plays a fundamental role in the functioning of a modern society and is often a necessary precondition for many business activities. However, insurance companies face an increased level of risk to manage. Accurate and real-time information is required for correct management, which can be provided by implementing an effective manage-

obținute prin implementarea unui sistem eficient de raportare managerială la nivel de entitate. Deci, informația a devenit o parte indispensabilă a managementului entității în fundamentarea deciziilor la toate nivelurile de conducere. Viziunile date pun în discuții importanța sistemului informațional contabil și raportarea managerială. În zilele noastre, orice afacere trebuie, cu certitudine, să implementeze un sistem eficient și bine pus la punct de management, din cauza creșterii gradului de risc și incertitudine în domeniile de business.

Societățile de asigurări, ca entități de interes public, sunt supuse unor importante responsabilități în activitate, odată cu intrarea în vigoare a Legii privind activitatea de asigurare sau reasigurare nr. 92/2022 din 07.04.2022, care reflectă o abordare modernă în materie de reglementare. Prin transpunerea cadrului prudential european Solvency II, se pune un accent semnificativ pe sistemul de guvernare și responsabilitate corporativă [6]. Acest cadru de reglementare este mult mai complex și impune o gândire strategică și decizii sustenabile de către societățile de asigurări, care trebuie să fie bazate pe informații relevante și livrate în timp util. Toate acestea subliniază importanța unei abordări sistematice în crearea unui sistem de contabilitate și raportare managerială, care să asigure o prezentare exactă și conformă a datelor din punct de vedere legal, susținând, în același timp, responsabilitatea societăților de asigurări ca entități de interes public. Fără aceasta, managementul societății de asigurări poate elabora decizii neeficiente, care să aducă pierderi și activități inutile.

Sistemul de contabilitate și raportare managerială în industria de asigurări garantează conformitatea businessului de asigurări cu reglementările în vigoare, lucru extrem de important, deoarece Autoritățile de reglementare a sectorului de asigurări monitorizează activitatea societăților din sectorul dat și le solicită permanent acestora să mențină indicatorii de performanță la nivelul stabilit de cadrul normativ. De exemplu: rezervele de asigurare, suficiente pentru a acoperi eventualele daune cu cererile de despăgubiri, trebuie să furnizeze periodic rapoarte financiare și specializate etc. La rândul său, sistemul contabilității manageriale urmărește aceste informații și semnalează orice potențiale probleme de conformitate în unul din aceste domenii. Deci, sistemul de contabilitate managerială servește drept instrument de conformitate al societății de asigurări cu cadrul de reglementare în vigoare. Acesta oferă managementului siguranța că va obține informații veridice și actuale din partea fiecărui departament, asigurându-i, în același timp, o activitate legală și reglementară.

ment reporting system at company level. Therefore, information has become an indispensable part of business management, providing the basis for decisions at all management levels. These views bring the importance of the accounting information system and management reporting. Nowadays, any business must, with certainty, implement an efficient and well-developed management system, due to the increase of the degree of risk and uncertainty in the business fields.

Insurance companies, as public interest entities, are subject to important responsibilities in their activity, with the entry into force of the Law on Insurance and Reinsurance Activity no. 92/2022 of 07.04.2022, which reflects a modern approach to regulation by implementing the European prudential framework Solvency II, significant emphasis is placed on the system of corporate governance and accountability [6]. This regulatory framework is much more complex and requires insurance companies to think strategically and make sound decisions based on relevant and timely information. All of this underline the importance of a systematic approach to creating a management accounting and reporting system that ensures accurate and compliant reporting while maintaining the accountability of insurance companies as public interest entities. Without this, insurance company management may make ineffective decisions that result in losses and unnecessary activities.

The management accounting and reporting system in the insurance industry ensures that the insurance business complies with the regulations in force, which is extremely important because the insurance regulators monitor the activities of the companies in the sector and constantly require them to maintain performance indicators at the level set by the regulatory framework. For example, insurance reserves, sufficient to cover potential claims, provide regular financial and specialist reports, etc. In turn, the management accounting system tracks this information and flags any potential compliance issues in any of these areas. The management accounting system thus serves as the insurance company's compliance tool with the applicable regulatory framework. It provides management with the assurance that it will obtain truthful and real-time information from each department, while ensuring the limits of legal and regulatory activity.

The aim of the research is to investigate how important information is provided by the management accounting information system for substantiating managerial decisions in insurance companies. Following the analysis of the opera-

Scopul cercetării îl constituie investigarea modului de furnizare a unor informații importante de către sistemul informațional al contabilității de gestiune pentru fundamentarea deciziilor manageriale în societățile de asigurări. În urma analizei situației de funcționare a contabilității manageriale în sectorul de asigurări, s-au propus soluții de extindere a funcțiilor acestora și raportării interne în cadrul entității în cauză.

Pentru realizarea scopului cercetării au fost propuse următoarele obiective: analiza evoluției contabilității manageriale din ultimii ani; studierea practicii actuale a contabilității și raportării manageriale în societățile de asigurări din țară; studierea rolului informației furnizate de sistemul informațional al contabilității de gestiune pentru fundamentarea deciziilor manageriale.

Metode de cercetare aplicate

Rezultatele cercetărilor prezentate în acest studiu se bazează pe utilizarea unei metodologii complexe de cercetare. Împreună cu metodele generale de cercetare: observarea, comparația, analiza și sinteza, inducția și deducția, a fost utilizată analiza economică, care este o parte componentă a managementului entității economice, inclusiv relațiile acesteia cu elaborarea și luarea deciziilor manageriale la toate nivelurile de conducere. De asemenea, a fost utilizată și o abordare practică, prin transpunerea experienței proprii în domeniul managerial și financiar.

Rezultate și discuții

Practicile contabilității manageriale utilizate în întreaga lume au schimbat rolul contabililor în elaborarea și implementarea strategiilor de afaceri în sectorul de asigurări; în înlocuirea și actualizarea tehnicilor de analiză, raportare și colectare a informației necesare procesului decizional cu cele moderne, transformând rolul contabililor în manageri de linie non-financiară. Totodată, inovația practicilor contemporane de raportare managerială au influențat procesele de decizie la toate nivelurile de conducere în cadrul societăților de asigurări.

În procesele de gestiune a societății de asigurări, dar și a afacerilor din alte domenii, se urmărește unul și același scop – realizarea unui echilibru adecvat între caracteristicile calitative ale informației, pentru a satisface cerințele utilizatorilor și oferirea acesteia în timp real. În diferite cazuri, importanța caracteristicilor este o problemă de raționament profesional al specialiștilor implicați în formarea și furnizarea informației procesului decizional. Cercetătorul român, Nicolae Feleagă, accentuează că „Simpla enumerare a criteriilor de evaluare a calității informației financiare este de o mare utilitate pentru normalizatorii, practicienii și

ting situation of managerial accounting in the insurance sector, solutions have been proposed to extend its functions and internal reporting within the entity concerned.

In order to achieve the purpose of the research, the following objectives were set: to analyse the evolution of management accounting in recent years; to study the current practice of management accounting and reporting in insurance companies in the country; to study the role of the information provided by the management accounting information system in supporting management decisions.

Applied research methods

The research results presented in this study are based on the use of a complex research methodology. In addition to the general research methods: observation, comparison, analysis and synthesis, induction and deduction, economic analysis, which is an integral part of the management of economic entities, including its relations with the development of management and decision-making at all levels of management, was used, as well as a practical approach, the implementation of own experience in the field of management and finance.

Findings and discussions

Management accounting practices used around the world have also changed the role of accountants in the development and implementation of business strategies in the insurance sector by replacing and updating the techniques of analysis, reporting and information gathering required for decision-making with modern ones, transforming the role of accountants into non-financial line managers. At the same time, innovations in modern management reporting practices have influenced decision-making processes at all levels of management in insurance companies.

In the management processes of the insurance company, as well as of companies in other sectors, the same objective is pursued: to achieve an appropriate balance between the qualitative characteristics of the information to meet user requirements and its provision in real time. In various cases, the importance of the characteristics is a matter of professional judgement by the specialists involved in the formation and provision of information for the decision-making process. Romanian researcher Nicolae Feleaga emphasizes, “The mere listing of criteria for assessing the quality of financial information is of great use to standard setters, accounting practitioners and authors, business managers and external users of summary documents. These qualities are needed, in particular, by standard setters and professional

autorii contabili, pentru conducătorii de întreprinderi și utilizatorii externi ai documentelor de sinteză. Aceste calități sunt necesare, în special normalizatorilor și reprezentanților profesiei, în vederea formulării de norme contabile care să fie în acord cu obiectivele informației financiare” [2, p. 12]. În acest context, constatăm că scopul principal al sistemului informațional contabil, din cadrul unei entități, este de a oferi informații utile unei varietăți de utilizatori interni, cu scopul fundamentării deciziilor manageriale și pentru a oferi informații altor părți interesate (utilizatorilor externi). În calitate de factori de decizie, în cadrul gestiunii unei societăți de asigurări, sunt managerii de la toate nivelurile de conducere ale acesteia, a căror activitate necesită zilnic informații veridice, calitative, care ulterior influențează pozitiv procesul decizional.

Persoanele cu funcții cheie din cadrul societății de asigurări au obligația să organizeze și să țină contabilitatea conform cadrului legal și normativ în vigoare. Entitățile din sectorul dat, în calitate de entități de interes public, aplică Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS) [5], care asigură o calitate înaltă a informației furnizate de sistemul contabilității manageriale procesului decizional din cadrul societății de asigurări. Începând cu 2004, sectorul de asigurări a utilizat IFRS 4 „Contracte de asigurare”, care a fost introdus ca standard interimar și a oferit entităților din sectorul de asigurări posibilitatea de a contabiliza contractele de asigurare, folosind standarde naționale de contabilitate, rezultând o multitudine de abordări diferite, iar mai târziu Parlamentul European, în rezoluția sa din 3 octombrie 2018, referitoare la Standardele Internaționale de Raportare Financiară, a susținut și implementarea IFRS 17 „Contracte de asigurare”, care a fost elaborat de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate (IASB) pentru a înlocui standardul IFRS 4. IFRS 17 se va aplica pe teritoriul Republicii Moldova începând cu 01 ianuarie 2024, iar IFRS 4 se va retrage la data intrării în vigoare a prezentului standard, conform Ordinului Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova nr. 21 din 23 februarie 2023, publicat în Monitorul Oficial nr. 65-68 art. 240.

Principalele obiective și beneficii ale implementării IFRS 17 sunt:

- un cadru unificat, transparent și relevant pentru contabilizarea contractelor de asigurare;
- sporirea comparabilității în întreaga industrie a asigurărilor.

Punerea în aplicare a IFRS 17 oferă beneficii semnificative pentru utilizatorii de informații,

representatives to formulate accounting standards that are consistent with the objectives of financial reporting” [2, p.12]. In this context, we note that the main purpose of an entity's accounting information system is to provide useful information to a variety of internal users to support management decisions and to provide information to other stakeholders (external users). As decision-makers, in the management of an insurance company are managers from all levels of its management, whose activity requires daily truthful, qualitative information, which subsequently positively influences the decision-making process.

Key persons within the insurance company are required to organize and keep accounts in accordance with the legal and regulatory framework in force. Entities in the given sector, as public interest entities, apply International Financial Reporting Standards (IFRS) [5], which also ensure a high quality of information provided by the management accounting system to the decision-making process within the insurance company. Since 2004, the insurance industry has been using IFRS 4 “Insurance Contracts”, which was introduced as an interim standard and gave insurance companies the option of accounting for insurance contracts using national accounting standards, resulting in a variety of different approaches. Later, in its resolution of October 3, 2018 on International Financial Reporting Standards, the European Parliament also supported the implementation of IFRS 17 “Insurance Contracts”, which was developed by the International Accounting Standards Board (IASB) to replace IFRS 4. IFRS 17 will be applied on the territory of the Republic of Moldova as of January 1, 2024 and IFRS 4 will be withdrawn on the effective date of this standard in accordance with the Order of the Ministry of Finance of the Republic of Moldova No 21 of February 23, 2023, published in the Official Gazette of the Republic of Moldova No 65-68 art. 240.

The main objectives and benefits of implementing IFRS 17 are:

- a unified, transparent and relevant framework for accounting for insurance contracts;
- enhancing comparability across the insurance industry.

The implementation of IFRS 17 provides significant benefits for users of information, aligning the information presented to stakeholders with the fundamental qualitative requirements and characteristics (relevance and credibility) and the secondary characteristics of comparability and understandability. The main benefits of implementing IFRS 17 include transparency of infor-

care aliniază informațiile prezentate părților interesate, conform cerințelor și caracteristicilor calitative fundamentale (relevanța și credibilitatea), dar și caracteristicilor secundare, respectiv comparabilitatea și inteligibilitatea. Dintre principalele beneficii aduse de implementarea IFRS 17 sunt transparența informației prezentată utilizatorilor, comparabilitatea acesteia, prin standardizarea practicilor contabile pentru contractele de asigurare și calitatea mai bună a informației, ce impune recunoașterea și evaluarea contractelor de asigurare, folosind estimările curente ale fluxurilor de trezorerie, ajustări de risc și valoarea temporală a banilor.

În rezultatul acestei abordări se obțin informații financiare mai oportune și mai fiabile, oferind o bază mai bună pentru luarea deciziilor de către părțile interesate, care vor profita de aceste beneficii și vor avea posibilitate să cunoască poziția financiară reală a societății de asigurări. Calitatea informației utilizată de părțile interesate, cu privire la performanța entităților din sectorul de asigurări, contribuie la dezvoltarea portofoliului de clienți, consolidarea relației cu comunitatea și sporirea capitalului.

Savanta Veronica Grosu din România și cercetătoarea română, **Simona-Maria Tanasă (Brînzaru)**, au constatat că performanța entității este asociată cu valoarea creată pentru investitori, satisfacerea optimă a nevoilor clienților, motivarea angajaților, cu eficiența și productivitatea activității derulate, dar și cu impactul activității asupra mediului în care activează [4, p. 62]. Pentru aprecierea succesului unei societăți de asigurări, este necesar de apelat la un complex de indicatori specifici sectorului dat, aspect care necesită un studiu separat.

Savanta Svetlana Mihaila, din Republica Moldova, demonstrează, în unul din studiile sale, că succesul unei afaceri nu depinde doar de aspectele financiare, ci și de cele nefinanciare și servesc drept model pentru entitățile din țară, care ar putea să își revizuiască modalitatea de raportare [7, p. 60].

În opinia cercetătoarelor din **Republica Moldova**, **Aliona Bîrcă și Liliana Lazari**, performanța semnifică cele mai adecvate instrumente de transpunere a informațiilor de ordin financiar și nefinanciar, în limbajul de succes al entității, care este reprezentată prin gradul de satisfacție a clienților, furnizorilor, angajaților și a altor părți interesate [1, p.74]. În acest context, anume implementarea IFRS 17 oferă posibilități de revizuire a raportării în sectorul de asigurări, care va pune la dispoziția publicului larg informații de calitate despre performanța societății de asigurări și va contribui la atragerea surselor noi de capital.

Totodată, implementarea IFRS 17 atrage și un șir de acțiuni în sectorul de asigurări din țară,

informația prezentată utilizatorilor, comparabilitatea acesteia, prin standardizarea practicilor contabile pentru contractele de asigurare și calitatea mai bună a informației, ce impune recunoașterea și evaluarea contractelor de asigurare, folosind estimările curente ale fluxurilor de trezorerie, ajustări de risc și valoarea temporală a banilor.

Conform acestui abordare, se obțin informații financiare mai oportune și mai fiabile, oferind o bază mai bună pentru luarea deciziilor de către părțile interesate, care vor profita de aceste beneficii și vor avea posibilitate să cunoască poziția financiară reală a societății de asigurări. Calitatea informației utilizată de părțile interesate, cu privire la performanța entităților din sectorul de asigurări, contribuie la dezvoltarea portofoliului de clienți, consolidarea relației cu comunitatea și sporirea capitalului.

The Romanian researchers Veronica Grosu and the Simona-Maria Tanasa (Brînzaru) found that the performance of the company is related to the value created for the investors, the optimal satisfaction of the clients' needs, the motivation of the employees, the efficiency and productivity of the activity carried out and the impact of the activity on the environment in which it operates [4, p. 62]. In order to assess the performance of an insurance company, it is necessary to use a set of indicators that are specific to the given sector, aspects that require a separate study.

Svetlana Mihaila, a researcher from the Republic of Moldova, shows in one of her studies that the success of a company depends not only on financial but also on non-financial aspects, and serves as a model for companies in the country that could review their reporting [7, p. 60].

Conform acestui abordare, se obțin informații financiare mai oportune și mai fiabile, oferind o bază mai bună pentru luarea deciziilor de către părțile interesate, care vor profita de aceste beneficii și vor avea posibilitate să cunoască poziția financiară reală a societății de asigurări. Calitatea informației utilizată de părțile interesate, cu privire la performanța entităților din sectorul de asigurări, contribuie la dezvoltarea portofoliului de clienți, consolidarea relației cu comunitatea și sporirea capitalului.

At the same time, the implementation of IFRS 17 also entails a number of actions in the insurance sector in the country, which entail several changes for insurance companies, including the adaptation of regulatory acts by the Insurance Supervisory Authority, the adaptation of information systems used by insurance companies, as

implică mai multe modificări pentru societățile de asigurări, inclusiv: ajustarea actelor normative de către Autoritatea de supraveghere a sectorului de asigurări; racordarea sistemelor informaționale utilizate de societățile de asigurări; alocarea de resurse pentru implementare, legate de îmbunătățirea performanței angajaților; atragerea asistenței etc. IFRS 17 stabilește principiile pentru recunoașterea, evaluarea, prezentarea și descrierea contractelor de asigurare, care intră sub incidența standardului. Obiectivul acestuia este de a urmări ca societatea de asigurări să ofere date relevante, care reprezintă exact contractele de asigurare.

Entitățile din sectorul de asigurări, la momentul actual, sunt mai concentrate pe utilizarea tehnologiilor moderne și automatizarea majorităților activități de afaceri, dar, totodată, o atenție deosebită se acordă și perfecționării cadrelor, încadrate în reformele de implementare a noilor metodologii în contabilitatea și raportarea managerială, în cadrul proceselor de business ale acestora.

În contextul dat, dezvoltarea sistemelor informaționale va deschide accesul managerilor la o bază informațională de calitate, precum și experților de la diferite niveluri, prin implementarea de noi concepte. Mai mult decât atât, o potențială dezvoltare va îmbunătăți rezultatele activităților manageriale. În opinia autorului, societățile de asigurări trebuie să actualizeze sistemele informaționale, să țină pasul cu inovațiile care vin odată cu implementarea noilor IFRS, deoarece softurile instalate anterior nu pot face față celor mai recente actualizări și cerințe înaintate de cadrul normativ în vigoare, necesare pentru atingerea performanțelor înalte și pentru a oferi servicii calitative clienților.

Autorii **Grigori Lilia și Lazări Liliana** au pus în discuție necesitatea digitalizării, în calitate de instrument în educația contabilă. Autorii au ajuns la concluzia că literatura autohtonă este insuficientă pentru a dezvolta și schimba competențele contabile și au propus să se pună în dezbatere noi subiecte privind predarea și învățarea contabilității într-un mediu digital [3, p.24].

Problematika aplicării sistemelor informaționale a fost studiată și de către autorii **Mehdi Babaei și Jafar Beikzad din SUA**, care au concluzionat că utilizarea tehnologiilor moderne au influențat semnificativ creșterea veniturilor entității. În opinia acestora, sistemul informațional intern al unei entități prezintă un *Sistem Informațional de Management (SIM)*. Autorii au pus în discuții mai multe noțiuni legate de SIM, iar una din ele este: „... un sistem informațional de management reprezintă metode de furnizare a informațiilor exacte și în timp util, pentru a facilita procesul de luare a

well as the allocation of resources for implementation, related to improving the performance of employees, obtaining technical assistance, etc. IFRS 17 sets out the principles for recognition, measurement, presentation and description of insurance contracts covered by the standard. Its aim is to ensure that the insurance company provides relevant information that accurately reflects the insurance contracts.

Companies in the insurance sector are currently focusing more on the use of modern technologies and the automation of most business activities, but at the same time special attention is being paid to the improvement of managers involved in the reforms, the implementation of new methodologies in accounting and management reporting in their business processes.

In this context, the development of information systems will open the access of managers to a quality information base, as well as experts from different levels, by implementing new concepts. Moreover, a potential development will improve the results of managerial activities. According to the author, insurance companies need to update information systems, keep up with innovations, which come with the implementation of new IFRSs, because previously installed software cannot cope with the latest updates and requirements of the regulatory framework in force, necessary to achieve high performance and to provide quality services to customers.

The authors, **Grigori Lilia and Lazari Liliana**, brought into discussion the need for digitalization as an instrument of accounting education. The authors concluded that the local literature is insufficient to develop and change accounting skills, and proposed to introduce new topics to the debate on teaching and learning accounting in a digital environment [3, p.24].

Mehdi Babaei and Jafar Beikzad from the USA have also studied the issue of using information systems and come to the conclusion that the use of modern technologies has a significant impact on the growth of the company's revenues. In their view, an organization's internal information system represents a *Management Information System (MIS)*. The authors discuss several concepts related to MIS, one of them being that „...management information system represents methods of providing accurate and timely information to facilitate the decision-making process by managers during effective and optimal planning, control and decision-making within an entity” [8, p.375]. According to their theory, this is the reason why many decision-makers tend to

decizii de către manageri în timpul planificării, controlului și luării deciziilor eficiente și optime în cadrul unei entități” [8, p.375]. Conform teoriei lor, acesta și este motivul pentru care mulți factori de decizie tind să prefere utilizarea instrumentelor SIM, pentru că garantează decizii viabile în afaceri.

Odată cu dezvoltarea economică, este indubitabil că digitalizarea are un impact semnificativ asupra tuturor activităților economice, realitate în care informația a devenit o parte indispensabilă a managementului unei entități sau altor părți interesate. Tot mai mulți cercetători își expun viziunile asupra informației furnizate sistemului decizional din cadrul entității și pun în discuții importanța sistemului informațional contabil în fundamentarea deciziilor manageriale.

Concluzii

În rezultatul analizei rolului și importanței contabilității de gestiune în sistemul de management al societății de asigurări, s-a constatat că aceasta este menită să genereze informații proceselor manageriale:

- în scopul controlului activității curente a entităților în ansamblu și în contextul activității subdiviziunilor sale, liniilor de business sau analizei sectoarelor pieței la general;
- în măsurarea și evaluarea eficienței managementului la general și la diferite nivele structurale ale societății de asigurări;
- în planificarea strategică și corectă a deciziilor manageriale, luate la toate nivelurile structurale de management ale acestora etc.

Totodată, s-a constatat că industria de asigurări din Republica Moldova este în continuă dezvoltare și necesită nu numai actualizarea cadrului legal și de reglementare național, dar și îmbunătățirea proceselor de afaceri în cadrul entităților din sectorul dat, ce condiționează și extinderea funcționalității sistemului contabil și raportării interne a societăților de asigurări locale. În același timp, schimbările evidente, înregistrate în sectorul local de asigurări stabilesc necesitatea și prioritatea noilor abordări conceptuale și metodologice de perfecționare a contabilității de gestiune și raportării interne, conform cadrului nou în curs de implementare pentru societățile de asigurări locale. Una din priorități, în opinia autorului, este și asigurarea calității înalte a informației furnizate procesului decizional al asiguratorului, care trebuie să fie relevantă, veridică, completă și utilă factorilor de decizie, în dependență de funcțiile acestora și nivelul ierarhic din cadrul societății de asigurări.

În acest context, autorul consideră că contabilitatea și raportarea managerială în cadrul societății

favour the use of MIS tools that guarantee viable business decisions.

With the development of the economy, it is undoubtful that digitization has a significant impact on all economic activities, a reality where information has become an indispensable part of the management of the entity and other stakeholders. More and more researchers are presenting their views on the information provided to the entity's decision-making system and questioning the importance of the accounting information system in informing management decisions.

Conclusions

As a result of the analysis of the role and importance of management accounting in the management system of the insurance company, it was found that it is intended to provide information for management processes:

- aiming to control the current activity of the given entity as a whole and in the context of the activity of its subdivisions, lines of business or analysis of market sectors in general;
- to measure and evaluate the efficiency of management in general and at different structural levels of the insurance company;
- to make strategic planning and correction of management decisions at all structural levels of its management etc.

At the same time, it was noted that the insurance industry in the Republic of Moldova is in continuous development and requires not only the updating of the legal and regulatory framework at the national level, but also the improvement of business processes within the entities of the given sector, which also requires the expansion of the functionality of accounting and internal reporting of local insurance companies. At the same time, the evident changes in the insurance sector at the national level establish the need and priority for new conceptual and methodological approaches to improve management accounting and internal reporting in line with the new framework being implemented for local insurance companies. One of the priorities, according to the author, is also to ensure the high quality of the information provided to the insurer's decision-making process, which must be relevant, truthful, complete and useful to the decision-makers according to their functions and hierarchical level within the insurance company.

In this context, the author believes that management accounting and reporting in the insurance company will grow enormously and become a fundamental pillar of its management. The information provided by the accounting information

de asigurări crește enorm și devine un pilon de bază în gestiunea acesteia, iar informația furnizată de sistemul informațional contabil: stă la baza fundamentării deciziilor interne, la toate nivelurile de conducere din cadrul societății de asigurări; înregistrează fenomenele și procesele activității zilnice a entităților date; produce informații, utilizând tehnologiile informaționale de ultimele generații; asigură oferirea de date factorilor de decizie în timp real.

În opinia autorului, implementarea noului cadru de reglementare al contractelor de asigurare, conform IFRS 17, va garanta furnizarea unor informații relevante și credibile pentru procesul decizional intern al societăților de asigurări și pentru alți utilizatori de informații, va oferi un cadru unificat, transparent și va spori comparabilitatea și inteligibilitatea informațiilor furnizate.

system: forms the basis for internal decisions at all levels of the insurance company's management; it records the phenomena and processes of the daily activity of the given units, produces information using the latest information technologies; it ensures the provision of real-time information to decision-makers.

The author believes that the implementation of the new regulatory framework for insurance contracts under IFRS 17 will ensure the provision of relevant and credible information for the internal decision-making process of insurance companies and other information users, provide a consistent and transparent framework, and enhance the comparability and understandability of the information provided.

Bibliografie/Bibliography:

1. BÎRCĂ, A., LAZĂRI, L. Transparency of information – important management instrument in ensuring performance and development of corporate governance. *Akados* [online]. 2021, nr. 1(60), pp. 68-76 [citat 14.09.2022]. ISSN 1857-0461. ISSN-e 2587-3687. Disponibil: <https://doi.org/10.52673/18570461.21.1-60.09>
2. FELEAGĂ, N. *Sisteme contabile comparate. Volumul II - partea I: Normele contabile internaționale* [online]. București: Editura Economica, 2000. 360 p. [citat 17.11.2022]. ISBN 973-590-156-0. Disponibil: http://www.edecon.ro/carte/213/sisteme-contabile-comparate-volumul-ii-partea-1-normele-contabile-internationale_niculae-feleaga/
3. GRIGOROI, Lilia, LAZĂRI, Liliana. Digitalizarea – mijloc sau scop al educației universitare contabile?. În: *Contabilitatea și educația contabilă în societatea digitală = Accounting and accounting education in the digital society* [online]: conf. șt. intern., ed. a 8-a, 4-5 apr. 2019. Chișinău: ASEM, 2019, pp. 19-25 [citat 22.10.2022]. ISBN 978-9975-127-67-7. Disponibil: <https://irek.ase.md/xmlui/handle/1234567890/19>.
4. GROȘU, Veronica, TANASĂ (BRÎNZARU), Simona-Maria. Performance through integrated reporting. A framework approach Developed by the International Council for integrated reporting. În: *Contabilitatea și auditul în condițiile globalizării: realități și perspective de dezvoltare = Accounting and auditing in the globalized conditions: realities and prospects for development* [online]: conf. șt. intern., ed. a 7-a., 19-20 apr. 2018. Chișinău: ASEM, 2018, pp. 162–167 [citat 24.11.2022]. ISBN 978-9975-127-59-2. Disponibil: <https://irek.ase.md/xmlui/handle/1234567890/95>.
5. Standarde Internaționale de Raportare Financiară. *Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova*. [online] [citat 15.04.2023]. Disponibil: <https://mf.gov.md/ro/lex>.
6. Lege privind activitatea de asigurare sau reasigurare: nr. 92 din 07.04.2022. *Monitorul oficial al Republicii Moldova* [online]. 2022, nr. 129-133, art. 229 [citat 15.11.2022]. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=134551&lang=ro
7. MIHAILA, Svetlana, BĂRBIERU, Ana Carolina. Some aspects regarding integrated reporting and development perspectives in the Republic of Moldova. În: *Provocările contabilității în viziunea tinerilor cercetători* [online]: conf. șt. intern. studentească: culegere de articole științifice, 17 martie 2017. Chișinău: ASEM, 2017, pp. 60-65 [citat 29.10.2022]. ISBN 978-9975-75-859-8. Disponibil: <https://irek.ase.md/xmlui/handle/1234567890/494>
8. BABAEI, Mehdi, BEIKZAD, Jafar. Management information system, challenges and solutions. *European Online Journal of Natural and Social Sciences* [online]. 2013, vol. 2, no. 3(s), pp. 374-381
9. [citat 19.08.2022]. ISSN 1805-3602. Disponibil: <https://core.ac.uk/download/pdf/230046319.pdf>